

Remiss: Utkast till lagrådsremiss En tydligare koppling mellan villkorlig frigivning och deltagande i återfallsförebyggande åtgärder

Ju2019/03455/L5

Juridiska fakultetsstyrelsen vid Lunds universitet, som anmodats att yttra sig över rubricerat betänkande, får härmed avge följande yttrande, som utarbetats av universitetslektor Sverker Jönsson.

1. Utkastets syfte och grunder

1.1 Utkastets syfte

Lagförslaget enligt utkastet syftar till att öka möjligheterna att skjuta upp tidpunkten för villkorlig frigivning. De ökade möjligheterna ska enligt förslaget knytas till den dömdes vilja att underkasta sig deltagande i ”återfallsförebyggande” eller ”återanpassningsfrämjande” åtgärder som erbjuds inom kriminalvården.

Med andra ord syftar förslaget till att i praktiken öka det faktiska fängelsestraffets längd för dömda som inte deltar i kriminalvårdens program. Denna tanke vilar i sin tur uppenbarligen på en vilja hos regering och riksdag att generellt öka längden på fängelsestraffen.

1.2 Bedömning av grunderna för förslaget

Grunden för lagförslaget är att minska återfallsfrekvensen i brott. Lagförslaget vilar alltså på en idé om att deltagande i kriminalvårdens program minskar återfallsfrekvensen i brott.

Någon kriminologisk eller annars kriminalvetenskaplig grund för denna hypotes står inte att finna i utkastet till lagrådsremiss. Grunden för förslaget är således inte baserad på kunskap eller vetenskapliga insikter.

Tillgänglig statistik avseende återfall i brott från Brottsförebyggande rådet talar starkt emot lagförslaget. Återfallsfrekvensen i brott är högst vid frihetsberövande straff (ca 80% för män). Återfallsfrekvensen är också högre för personer som dömts upprepade gånger (90% för män vid 9 eller fler tidigare domar).

Tillgänglig statistisk kunskap angående återfall i brott visar alltså att långa eller upprepade vistelser inom kriminalvårdens hägn snarare ökar än minskar risken för återfall i brott.

2. Sammanfattande yttrande

Tillgänglig kunskap om fängelsestraffets funktion och konsekvenser talar i motsatt riktning mot lagförslaget i utkastet till lagrådsremiss.

Ett genomförande av förslaget skulle kräva en genomgripande och mycket resurskrävande reform av Kriminalvårdens kompetens, inriktning, struktur och innehåll.

På dessa skäl avstyrkes förslaget i sin helhet.

Enligt delegation

Sverker Jönsson